

Oppimiskokonaisuuden suunnittelutaulukko

Teema: ympäristöystävällisyys

Kohderyhmä: aikuisten perusopetuksen alkuvaihe, lukutaito-oppijat

Askel 1: Toivotut tulokset

Mitkä ovat keskeiset tavoitteet? Mitä opiskelijan tulee

- ymmärtää
- tietää
- osata?

Tavoitteet valittu aikuisten perusopetuksen alkuvaiheen OPSin sisältöjä mukaillen:

- Opiskelija tietää, mitä ympäristöystävällisyys tarkoittaa.
- Opiskelija ymmärtää omien ympäristötekojensa vaikutuksen.
- Opiskelija osaa tehdä ympäristöystävällisiä valintoja esimerkiksi kotona ja kaupassa.
- Opiskelija osaa käyttää ympäristö- ja luonnontietoon liittyvää sanastoa ja käsitteistöä.
- Opiskelija osaa etsiä internetistä kuvia haluamastaan aiheesta.
- Opiskelija osaa ottaa kuvia ja videoita sekä tallentaa ääntä älypuhelimella.
- Opiskelija hallitsee matemaattisia käsitteitä (enemmän, vähemmän) ja ajan ilmaisuja (vuosi, kuukausi, viikko).
- Opiskelija osaa työskennellä parin kanssa.

Askel 2: Arviointi

Millaisin arvioinnin keinoin saadaan tietoa siitä, onko tavoitteet saavutettu?

Formatiivinen arviointi (arviointi osana päivittäistä opetusta ja työskentelyä):

- jatkuva havainnointi: opettaja havainnoi luokassa tapahtuvaa toimintaa, opiskelijoita ryhmänä ja yksilöinä; näitä havaintoja peilataan ryhmän ja yksilöiden tavoitteisiin
- yksittäiset tehtävät ja harjoitukset: opettaja ja opiskelija saavat tehtävistä tietoa nykyisestä osaamisen tasosta ja voivat siten suunnata oppimista tarkemmin kohti tavoitteita

- lisäksi opiskelijan itsearviointia pitkin opetuskokonaisuutta ja kokonaisuuden päättyessä: miten opiskelija on saavuttanut itselleen asettamansa tavoitteet

Summatiivinen arviointi (lopputulosta mittaava arviointi jakson lopussa):

- posterit omista ympäristöteoista (top10 tai top5) kuvina tai lyhyinä teksteinä
- posteritöiden vertaisarviointi

Askel 3: Oppimistehtävien suunnittelu

Millaiset tehtävät edistävät tavoitteiden saavuttamista?

Läpi oppituntien kulkevia toimintoja:

- Sanaston harjoittelu puhuttuna ja kirjoitettuna; sanat nousevat tunnin aiheista ja opiskelijoiden valinnoista, ei siis opettajan valitsemia sanoja; sanat kerätään isoille papereille seinälle ja niitä harjoitellaan myös kirjoittamaan konteksteissaan sanavihkoon
- Opiskelijan ohjaaminen oman oppimisensa seuraamiseen; esim. tuntien alussa keskustellaan yhdessä siitä, mitä on tarkoitus oppia; opitun tiivistämistä esimerkiksi kysymysten tai ajatuskartan muodossa tuntien päätteeksi, koonteja käsitellyistä teemoista

Tunti 1 (2 x 45 min)

- opettaja esittelee jakson aiheen ja rakenteen pääpiirteissään
- opiskelija asettaa itselleen tavoitteet jaksolle: mitä haluan oppia jakson aikana (opettaja ohjaa tavoitteiden sanallistamisessa)
- tutustutaan ympäristöystävällisyyden käsitteeseen ja kootaan yhdessä ajatuksia ympäristöystävällisyydestä: jaetaan opiskelijoille valokuvia ympäristöaiheista, opiskelijat saavat ensin kertoa omia ajatuksiaan kuvista ja opettaja kartoittaa tällä tavoin opiskelijoiden aikaisempaa tietämystä; keskustellaan kuvista yhdessä
- keskustelun pohjalta järjestetään kuvat ajatuskarttoihin luokan seinälle: muodostetaan kaksi ajatuskarttaa sen mukaan, mikä on ympäristöystävällistä ja mikä ei (jos ajatuskartta on opiskelijoille uusi asia, käytetään siihen tutustumiseen aikaa ennen yhteisten ajatuskarttojen kokoamista)

Tunti 2 (2 x 45 min)

- opettaja ja opiskelijat tuovat tunnille tyhjiä elintarvike- tai käyttötavarapakkauksia: tutustutaan tuotteiden ympäristömerkkeihin / ympäristöasioihin liittyviin merkkeihin (Joutsenmerkki, Hyvää Suomesta -merkki, Fair Trade -merkki, Aurinko-merkki, EU:n lehtimerkki, energiamerkki)
- keskustellaan: mitkä tuotteet ovat ympäristöystävällisiä ja miksi?
- kotitehtäväksi ottaa kuvia kotoa: mitkä asiat kotona edistävät ympäristön hyvinvointia, missä olisi parannettavaa? mistä löytyy tunnilla käsiteltyjä merkkejä?

Tunti 3 (2 x 45 min)

- opiskelijat esittelevät parille ottamiaan kuvia ja keskustelevat niistä; sitten keskustellaan yhdessä esiin nousseista teemoista ja halukkaat voivat näyttää ottamiaan kuvia koko ryhmälle
- kuvasarjatehtävä: opettaja näyttää opiskelijoille kolmen tai neljän samaan teemaan liittyvän kuvan sarjoja (teemoina esim. liikennevälineet, elintarvikkeet, pesuaineet); keskustellaan kuvista ja asetetaan kuvat järjestykseen ympäristöystävällisyyden mukaan

Tunti 4 (2 x 45 min)

- käydään opiskelijoiden kanssa lähikaupassa ja tehdään tehtävät:
  - valitse kolme ympäristöystävällistä tuotetta ja kolme ei-ympäristöystävällistä tuotetta ja ota niistä kuvia
  - katsele hedelmäosastolla ja kassalla tarjolla olevia pusseja ja mieti niiden ympäristövaikutuksia: minkä valitsisit ja miksi? ota kuva valitsemastasi pussista

Tunti 5 (2 x 45 min)

- parikeskustelu kauppatehtävästä: katsotaan pareittain kaupassa otettuja kuvia ja pohditaan niissä esiintyvien tuotteiden ympäristöystävällisyyttä
- tehdään muutamia laskutehtäviä: montako muovista hedelmäpussia tarvitset viikossa? entä kuinka monta muovikassia ostat viikossa? jos käyttäisit kestopusseja, kuinka monta pussia säästyisi esim. kuukaudessa tai vuodessa?
- keskustellaan yhdessä kuvista ja pohdinnoista

Tunti 6 (2 x 45 min)

- laaditaan haastattelukysymyksiä ympäristöystävällisyydestä suomenkielisiä haastateltavia varten (esim. mielipiteet, kulutuskäyttäytyminen ja syyt valintojen taustalla)

- nauhoitetaan kysymykset älypuhelimella
- kotitehtävänä treenata kysymysten esittämistä

Tunti 7 (2 x 45 min)

- yhteistyötunti suomenkielisen ryhmän/kielikahvilan tms. kanssa
- opiskelijat haastattelevat pareittain suomenkielistä henkilöä ja nauhoittavat vastaukset älypuhelimella

Tunti 8 (2 x 45 min)

- puretaan haastattelut: opiskelijat kuuntelevat tekemänsä haastattelut pareittain, keskustellaan yhteisesti; mitä asioita saatiin selville, mikä oli uutta, mikä tuttua ennestään? fokusoidaan kuuntelu: etsi kaksi pääasiaa ja kaksi uutta sanaa, jotka haluat oppia

Tunti 9 (2 x 45 min)

- kirpputorivierailu: tutustutaan kirpputoriin ja keskustellaan tavarantalajittelijan kanssa: miksi on hyvä ostaa vaatteita kirpputorilta, mitä hyötyä siitä on luonnolle ja ihmisille? mitä ihmiset kierrättävät ja miksi? kuka hyötyy (tavaroiden tuoja, organisaatio ym.)? mitä teen, jos haluan tuoda tavaraa kirpputorille?

Tunti 10 (2 x 45 min)

- top10- tai top5-listan kokoaminen pareittain esimerkiksi posterin muotoon: mitä ympäristötekoja voin itse tehdä? listan kuvittaminen verkosta etsityillä tai itse otetuilla kuvilla (esim. tunti 2:n kotitehtävän kuvat)

Tunti 11 (2 x 45 min)

- galleriakävely: posterityöt ripustetaan seinälle ja opiskelijat kiertävät työltä toiselle pienissä ryhmissä
- töiden vertaisarviointi: kirjoitetaan lyhyesti ryhmän yhteisiä kommentteja työstä esimerkiksi työn lähelle sijoitetulle paperille tai annetaan palautetta esimerkiksi emojiä avulla (opettaja ohjaa kannustavan palautteen antamiseen, ja yhdessä on ennen galleriakävelyä pohdittu, millaista palautetta toivotaan ja miten sitä voi antaa)
- jakson itsearviointi: miten opiskelija kokee saavuttaneensa omat tavoitteensa jakson aikana? mitä opiskelijat kokevat oppineensa? mikä jäi kiinnostamaan seuraavaa kertaa varten?